

## การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่า

## เรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวธนา บุญยัง

## Imagery-Based Communication and Reflections in the Jungle Novels

“*Bai Mai Ruang Nai Pa Yai*” of Watthana Bunyang

รัชดา ลาภใหญ่ Ratchada Labyai \*

วันรับบทความ 3 กรกฎาคม 2568 / วันแก้ไขบทความ 1 กันยายน 2568 / วันตอบรับบทความ 16 กันยายน 2568

## บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่าเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของ วธนา บุญยัง ผลการวิเคราะห์การสื่อจินตภาพพบการใช้คำ 3 ประการ ได้แก่ 1. การสื่อจินตภาพด้านบรรยากาศและภาพปรากฏการสื่อจินตภาพด้านการมองเห็น ลิ้มรส ได้กลิ่น ได้ยิน สัมผัส 2. การสื่อจินตภาพด้านอารมณ์และความรู้สึก ปรากฏการสื่ออารมณ์กลัว ดีใจ เศร้า โกรธ ตกใจ 3. การสื่อจินตภาพด้านอาการและลักษณะทางกายภาพ ปรากฏการสื่อจินตภาพอาการเคลื่อนไหวแบบไม่อยู่นิ่ง เคลื่อนไหวแบบช้า ๆ เคลื่อนไหวแบบลัดเลาะ รีบร้อน คลุ่มคลั่งและลักษณะทางกายภาพ ในส่วนการใช้ภาพพจน์ปรากฏ 3 ประการ ได้แก่ 1. การเลียนเสียงธรรมชาติ 2. อุปมา 3. การกล่าวเกินจริงและผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อนพบภาพสะท้อน 4 ประการ ได้แก่ 1. ภาพสะท้อนทรัพยากรในเขตป่าลึก สะท้อนภาพความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ สัตว์ป่าและผืนดิน 2. ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ สะท้อนความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ การบนบาน การตอกทอย ลางบอกเหตุ ชดดิภพ เวรกรรมและการสาปแช่ง 3. ภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่า สะท้อนภาพความเป็นอยู่และการหารายได้ของพรานป่า 4. ภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้ สะท้อนภาพการรุกรานของนายทุนและการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้

**คำสำคัญ:** การสื่อจินตภาพ ภาพสะท้อน นวนิยายแนวป่า ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่ วธนา บุญยัง

## Abstract

This research aims to examine imagery-based communication and reflections presented in the jungle novel “*Bai Mai Ruang Nai Pa Yai*” by Watthana Bunyang. The study identifies three key aspects of imagery in the author’s use of language: (1) Atmospheric and sensory imagery, which includes visual, gustatory, olfactory, auditory, and tactile elements. (2) Emotional imagery, expressing feelings such as fear, happiness, sadness, anger, and anxiety. And (3) Imagery of physical symptoms and characteristics, depicting movement (such

\* อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาไทย วิทยาลัยศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, email: ratchada.l@rsu.ac.th

as restlessness, sluggishness, meandering, haste, frenzy) and physical traits. The research found three types of figurative: onomatopoeia, simile, and hyperbole. The reflections derived from the narrative content fall into four main categories: 1) natural resources in the deep forest, including depictions of rich forests, wildlife, and forest landscapes; 2) beliefs, involving sacred objects, oaths, rituals, omens, fate, retribution, and curses; 3) frontier livelihoods, ways of living and income generation in forest-bordering communities; and 4) deforestation, capitalist encroachment, and the failure of government officials to fulfill their duties.

**Keywords:** Imaginary-based communication, Reflection, Jungle novels, *Bai Mai Ruang Nai Pa Yai*, Watthana Bunyang

## บทนำ

นวนิยายเป็นวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่ได้รับคามนิยมสูงจากผู้อ่านอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตจนปัจจุบัน เนื่องด้วยได้ความรู้ ความเพลิดเพลินและความสนุกสนานในคราวเดียวกัน รวมทั้งสร้างเสริมจินตนาการของผู้อ่านด้วยการใช้ภาษาสร้างจินตภาพ นวนิยายมีหลายประเภท เช่น นวนิยายรัก นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ นวนิยายสะท้อนสังคม ทุกประเภทล้วนแต่มีกลุ่มผู้อ่านเฉพาะตน หนึ่งในนวนิยายที่ได้รับความนิยมเทียบเท่านวนิยายประเภทอื่น ๆ ได้แก่ นวนิยายแนวป่า ซึ่งนำเสนอเรื่องราวการดำรงชีวิตของพรานป่า การผจญภัยในป่ารกชัฏ ความเชื่อและอาถรรพณ์แห่งป่า นักเขียนนวนิยายแนวป่ารุ่นเก่าที่มีชื่อเสียงและโด่งดังรวมทั้งมีผู้อ่านติดตามผลงานจำนวนมาก เช่น น้อย อินทนนท์ ผลงานที่มีชื่อเสียง ได้แก่ *ล่องไพร* *พนมเทียน* ผลงานที่มีชื่อเสียง ได้แก่ *เพชรพระอุมา* *ชาลี* *เอี่ยมกระสินธุ์* ผลงานที่มีชื่อเสียง ได้แก่ *ไพรผาดำ* สำหรับนักเขียนนวนิยายแนวป่ารุ่นใหม่ที่มีโด่งดังและมีผลงานหลากหลายเล่มรวมทั้งมีผู้อ่านติดตามจำนวนมาก ได้แก่ วัธนา บุญยัง โดยสร้างผลงานไว้อย่างยาวนานและมากมาย เช่น *ป่าเปลี่ยนสี* *ทางช้างผ่าน* *แสงในป่าสูง* *ไพรมืด* *สาปเสือ* *โป่งกระทิง* *ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่* ฯลฯ

นวนิยายแนวป่าของวัธนา บุญยัง นอกจากจะมีฐานผู้อ่านจำนวนมากและได้รับความนิยมสูงแล้วยังได้รับรางวัลอีกด้วย โดยเฉพาะนวนิยายเรื่อง *“ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่”* ซึ่งเป็นนวนิยายแนวป่าเล่มแรกของวัธนา บุญยังและเป็นนวนิยายที่ได้รับรางวัลมากมาย เช่น รางวัลนวนิยายดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2531 ได้รับคัดเลือกให้รับรางวัลนวนิยายบันเทิงคดีสำหรับเยาวชน (naiin, 2005, online) ใน พ.ศ. 2543 ได้รับรางวัลจากสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ และใน พ.ศ. 2547 ก็ได้รับรางวัลชมเชย ประเภทหนังสือดีในอดีตจากเซเว่นบุคควอร์ด หากพิจารณาเนื้อหาของนวนิยายแนวป่าจะพบการสื่อจินตภาพโดยผ่านภาษาหลากหลายกลวิธีเนื่องด้วยเป็นนวนิยายที่ต้องการนำเสนอให้เห็นภาพของป่าที่สวยงาม ความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ ในขณะเดียวกันก็แสดงความโหดร้ายของไฟป่าที่เผาผลาญทุกอย่างหรือภัยธรรมชาติจากน้ำป่าที่กวาดล้างสรรพสัตว์ที่สามารถเกิดขึ้นได้ทุกขณะรวมทั้งภัยจากการคุกคามป่าของมนุษย์ ตลอดจนต้องการสื่อความลึกกลับแห่งป่า อาถรรพณ์แห่งป่า รวมทั้งการดำรงชีพในป่าที่ต้องอาศัยทักษะของพรานป่าที่เชี่ยวชาญ

การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่า เรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวีธนา บุญยัง ในการเผชิญหน้าต่อสู้กับสัตว์ป่านานาชนิด ด้วยเหตุนี้ วีธนา บุญยัง จึงต้องใช้ความสามารถทางภาษาเพื่อสื่อให้ผู้อ่านนึกภาพและเห็นเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างแจ่มชัด รวมทั้งเพื่อให้เกิดความรู้สึกและอารมณ์ร่วมและคล้อยตามไปกับตัวละคร ให้ความรู้สึกเสมือนผู้อ่านร่วมเดินทางไปกับตัวละครด้วย เช่น

นกเงือกใหญ่หากินเป็นคู่ กางปีกใหญ่โต โบกยบินเชื่องช้ามาจากรังนอนบนยอดยางสูงลิบ กาเหว่าและนกเขาเป่าส่งเสียงเจื้อยแจ้ว จิกกินลูกไพรที่สุกอยู่เต็มต้น ลิงและชะนีมีอยู่เป็นฝูงกู่ร้องโหยหวนก้องไปทั้งป่าใหญ่

มีดคำลงได้เวลาสัตว์จตุบาททั้งหลายออกหากิน แก้งกวางโขกร้องก้องอยู่ในดงดิบ ได้เงามืดและรกเรือ มีเสียงแกรกรากของสัตว์เลื้อยคลานและอสรพิษออกหากิน ที่โคนกอไผ่มีเสียงกรูบกรับของหมู่ป่าฝูงใหญ่ขุดหาหน่อไม้กินอย่างเอร็ดอร่อย

นาน ๆ ครั้ง มีเสียงโฮกฮัมกังวานชวนชวนหัวลูกของเจ้าป่าดังขึ้นเสียทีหนึ่ง เมื่อนั้นสรรพสัตว์ทั้งหลายที่กำลังหากินอยู่อย่างพลัดพลินจะพากันหยุดนิ่งและเงียบกริบลงทันที อำนาจของเสือใหญ่เจ้าป่าแห่งดงดิบนี้ฉกาจนัก แม้แต่แมลงลงในที่กริดปิกอยู่แข่งแซ่ยังเงียบกริบราวถูกสะกด (Bunyang, 2007, p. 16)

จากตัวอย่างข้างต้นพบการใช้คำ ข้อความและภาพจนสื่อจินตภาพจำนวนมากเพื่อต้องการทำให้ผู้อ่านนึกภาพและเหตุการณ์ต่าง ๆ ไปพร้อมกับผู้เขียนได้ เช่น การสื่อจินตภาพด้านบรรยากาศและภาพแบ่งเป็นการใช้คำสื่อจินตภาพด้านการมองเห็น เช่น เงามืดและรกเรือ การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการสัมผัส เช่น กินอย่างเอร็ดอร่อย การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการได้ยิน เช่น ส่งเสียงเจื้อยแจ้ว กู่ร้องโหยหวน ร้องก้อง กังวาน ชวนชวนหัวลูก เงียบกริบ กริดปิกแข่งแซ่ การสื่อจินตภาพด้านลักษณะทางกายภาพ เช่น กางปีกใหญ่โต โบกยบิน เชื่องช้า ยอดยางสูงลิบ และปรากฏการใช้ศัพท์พจน์ เช่น แกรกราก กรูบกรับ โฮกฮัม รวมถึงมีการใช้ความเปรียบแบบอุปมาเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นภาพที่เด่นชัด เช่น แมลงลงในที่กริดปิกอยู่แข่งแซ่ยังเงียบกริบราวถูกสะกด

เมื่ออ่านข้อความดังกล่าวผู้อ่านจะสามารถจินตนาการภาพป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ รกชุก เป็นป่าไม้ที่ยังคงมีความร่มครึ้มเป็นที่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิด มีอาหารสมบูรณ์ให้สัตว์ป่าออกหากินโดยไม่มีมนุษย์เข้าไปรบกวน ต่างส่งเสียงร้อง เคลื่อนที่อย่างอิสระ ในขณะเดียวกันก็สามารถจินตนาการได้ว่าหากมีอันตรายเมื่อใดทุกสิ่งจะหยุดการเคลื่อนไหวและเงียบเสียงเพื่อความปลอดภัยของตนเองในทันที

นอกจากนวนิยายแนวป่าแล้ว งานเขียนหรือบทความแนวป่าที่ดีมีพื้ในเนชั่นสุดสัปดาห์และนิตยสาร ด้วยทุน ของ วีธนา บุญยัง ก็ได้รับความนิยมและมีผู้อ่านติดตามเป็นจำนวนมาก นับจาก วีธนา บุญยัง เริ่มงานเขียนแนวป่าจวบจนกระทั่งปัจจุบัน โดยเฉพาะนวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ซึ่งเป็นนวนิยายแนวป่าเล่มแรกที่ได้รับรางวัลมากมายก็ยังคงมีผู้อ่านจำนวนมากแสวงหาหนังสือนวนิยายเล่มดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจและต้องการวิเคราะห์นวนิยายแนวป่าเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวีธนา บุญยัง ว่ามีการสื่อจินตภาพในลักษณะใดบ้างที่ช่วยสร้างเสริมจินตนาการให้ผู้อ่านเกิดอรรถรสและมีภาพสะท้อนสำคัญใดบ้างที่ทำให้นวนิยายเรื่องนี้ได้รับรางวัลมากมายอีกทั้งยังเป็นที่ยินชมอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

### วัตถุประสงค์

1. เพื่อวิเคราะห์การสื่อจินตภาพในนวนิยายแนวป่าเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง
2. เพื่อวิเคราะห์ภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่าเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง

### ขอบเขตของการวิจัย

เก็บข้อมูลจากนวนิยายแนวป่าเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง ตีพิมพ์ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2550 จากสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ

### วิธีดำเนินการวิจัย

1. ทบทวนเอกสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานเขียนประเภทนวนิยาย การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนเพื่อนำเนื้อหา แนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์

#### 2. คัดเลือกแหล่งข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากนวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของ วรัณา บุญยัง ตีพิมพ์ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2550 จากสำนักพิมพ์บ้านหนังสือ

2.2 คัดเลือกเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนโดยทำแบบบันทึก แยกกลุ่มเอกสารและงานวิจัยเป็นด้าน ๆ เช่น แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อจินตภาพของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน การสื่อจินตภาพในเรื่องสั้น การสื่อจินตภาพในเพลง ฯลฯ ภาพสะท้อนในนวนิยาย ภาพสะท้อนในเอกสารและตำนาน ฯลฯ

3. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้แนวคิดของผู้เชี่ยวชาญและนักวิจัยที่เกี่ยวข้องมาปรับและประยุกต์ใช้เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลในด้านการสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในงานวิจัยนี้

#### 4. นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบการสื่อจินตภาพในนวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง
2. ทำให้ทราบภาพสะท้อนในนวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง

### เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีทางการสื่อสารจินตภาพนั้นมีผู้ให้คำอธิบายไว้หลายคน เช่น Bamrungkun (1994, p.351-360) อธิบายว่าการสื่อความหมายอันลึกซึ้งกินใจ ทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกประทับใจและเกิดจินตนาการนั้นมักเกิดจากการใช้คำมาเปรียบเทียบกับหรืออธิบายให้เห็นภาพ เห็นกิริยาที่เคลื่อนไหวอย่างชัดเจน ซึ่งอาจใช้อุปมา อุปุทธา ปรพจน์ อติพจน์ สัญลักษณ์ บุคลาธิษฐาน นอกจากนี้ Phengkaeo (2006, p. 85-95) กล่าวถึงการใช้ถ้อยคำที่มีแรงโน้มน้าวใจสูงว่าจะเป็นข้อความที่กล่าวถึงสิ่งใด ๆ โดยปรกติปรากฏ 2 วิธี คือ การกล่าวโดยตรงและการกล่าวโดยอ้อม การกล่าวโดยตรงคือการกล่าวตรงตามภาวะของสิ่งนั้น การกล่าวโดย

อ้อมมีหลายวิธี เช่น อุปมาเป็นการเปรียบเทียบเพื่อให้ถ้อยคำที่ใช้เปรียบเทียบเป็นสิ่งที่น่าพอใจให้เกิดความจับใจ อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่ง อติพจน์เป็นการกล่าวแสดงความเกินจริง พันวิสัยโลก เพื่อให้เกิดทัศนะและความรู้สึกที่จับใจ บุคลาธิษฐานเป็นการสมมติให้สิ่งที่เป็นนามธรรมเป็นตัวบุคคลขึ้นมา

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อจินตภาพ ภาพสะท้อนและการวิเคราะห์นวนิยายมีผู้สนใจศึกษาไว้หลายเล่ม เช่น Khamluesai (2011) ศึกษาเรื่อง “กระบวนจินตภาพในเรื่องสั้นของบินหลา สันกาลาคีรี” โดยพบว่ากระบวนจินตภาพเกิดจากการใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ การเห็น เช่น แสงที่ค่อย ๆ สว่างขึ้น การลิ้มรส เช่น รสหวาน การได้กลิ่น เช่น กลิ่นหอมของดอกไม้และกลิ่นกาย การได้ยิน เช่น เสียงจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ การสัมผัส เช่น สัมผัสอ่อนโยน และการใช้จินตภาพเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครและผู้เขียน เช่น ความสุข ความโกรธ ความกลัว Grotintakom (2014) ศึกษาเรื่อง “ภาษาจินตภาพในบทเพลงสวาทเชิงสังวาสที่ขับร้องโดยทูล ทองใจ” โดยพบว่าภาษาสื่อจินตภาพปรากฏ 3 ลักษณะ ได้แก่ การใช้คำที่กล่าวตรงไปตรงมา เช่น คำที่แสดงภาพที่เกิดจากการมองเห็น ได้ยิน ได้กลิ่น การรับรู้รส การสัมผัส ภาพที่สื่อความรู้สึกและการเคลื่อนไหว การใช้ความเปรียบ เช่น เปรียบอารมณ์กับความรู้สึกกับสถานที่ และการเล่นคำ เช่น การซ้ำคำ Phanglak (2003) ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์นวนิยายชุดलोंไพรของน้อย อินทนนท์” โดยศึกษาองค์ประกอบของนวนิยาย ท่วงทำนองแตงนวนิยายและภาพสะท้อนสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่าโครงเรื่องเป็นการเล่าสาเหตุของการเข้าป่าผจญภัย ดำเนินเรื่องไปตามลำดับเวลา ตัวละครมีทั้งสมจริงและเหนือจริง แก่นเรื่องแสดงพฤติกรรมมนุษย์ในด้านดีและไม่ดี รวมทั้งแสดงกฎเกณฑ์ธรรมชาติหรือความเป็นธรรมชาติของโลก ท่วงทำนองการแต่งใช้คำที่ง่าย ใช้ภาษาโวหาร เช่น อุปมา อุปลักษณ์เพื่อให้เกิดภาพจินตนาการ สำหรับภาพสะท้อนสังคมไทยพบภาพสะท้อนด้านความเชื่อ เช่น สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คาถาอาคม การดำรงชีวิตของชาวป่าชาวเขา และภาพสะท้อนการใช้ชีวิตของพรานป่า เช่น ความเชื่อและการเดินทางขณะล่าสัตว์ การกินอยู่ การใช้สมุนไพรรักษาอาการเจ็บป่วยจากไข้ป่าหรือพิษของสัตว์ Kupkulkan (2006) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและวัฒนธรรมที่ปรากฏในเอกสารและตำนานที่เกี่ยวข้องกับพระธาตุเมืองนครศรีธรรมราช” โดยพบว่าภาพสะท้อนทางสังคมปรากฏ 4 ด้าน ได้แก่ ภาพสะท้อนด้านประชากร เช่น ภาษา การย้ายถิ่น ด้านเศรษฐกิจ เช่น การประกอบอาชีพ การบริโภค ด้านการเมืองการปกครอง เช่น การปกครองแบบต่าง ๆ ความสัมพันธ์กับต่างเมือง ด้านสุขภาพอนามัย เช่น โรคระบาด การรักษาโรค ภาพสะท้อนทางวัฒนธรรมปรากฏ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประเพณี เช่น ประเพณีในรอบปี ด้านความเชื่อ เช่น บุญกรรม คาถาอาคม นรกสวรรค์ ลางสังหรณ์ ด้านศิลปกรรม เช่น ดนตรี สถาปัตยกรรม ด้านภาษา เช่น การใช้คำภาษาถิ่นได้

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าการสื่อจินตภาพมีหลายวิธีและเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านมองเห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมถึงภาพสะท้อนที่ปรากฏได้หลายลักษณะ ผู้วิจัยจะใช้แนวทางดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์นวนิยายในครั้งนี้และจะนำเสนอผลการศึกษาเป็นหัวข้อตามลำดับต่อไป

## ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจะนำเสนอเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ผลการวิเคราะห์การสื่อจินตภาพ และ ผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อน ดังรายละเอียด

### 1. ผลการวิเคราะห์การสื่อจินตภาพ ปรากฏการใช้คำสื่อจินตภาพ 3 ประการ ได้แก่

#### 1.1 การสื่อจินตภาพด้านบรรยากาศและภาพ มีดังนี้

##### 1.1.1 การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการมองเห็น

“ขึ้นไปบนห้างเรียบร้อย แสงแดดก็หมดไปจากท้องฟ้าพอดี ทิ้งไว้แต่แสงเรือเรืองที่ขอบฟ้าพร้อมกับเงามืดขมุกขมัวมากขึ้นรอบตัว ใกล้ป่าฟุ้งนั้นยังคงเจือจางอยู่อีกนาน จนความมืดโรยตัวลง หม่อมคลุมผืนป่าสนิท” (Bunyang, 2007, p. 77)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อแสดง แสงและสี โดยใช้คำว่า “แสงเรือเรือง” หมายถึง สีอ่อน เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านเห็นภาพได้ว่าแสงแดดสีแดงอ่อนกำลังลับขอบฟ้า “เงามืดขมุกขมัว” หมายถึง มืดมัว ไม่พองใส เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสภาพได้ว่าเมื่อตะวันตกดิน แสงที่เคยสว่างย่อมมืดมัวลงจึงทำให้เห็นเงามืดของเวลากลางคืนได้โดยรอบ

##### 1.1.2 การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการสัมผัส

“มีตสนิท สามพ่อแม่ลูกนั่งลงล้อมวงข้าวที่มีแกงเห็ดนิ่ม แกงเลียงผัดหวานกับปลากรอบและผัดกุดกับยอดหวาย ต้มจิ้มน้ำพริกเป็นเมนูชาวป่าที่ไม่มีสิ่งใดต้องจ่ายเงินซื้อหา แถมยังสดและสะอาด คนทั้งสามเปิบข้าวเข้าปากอย่างเอร็ดอร่อยด้วยความหิวและรสชาติอันเข้มข้น” (Bunyang, 2007, p. 20-21)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อแสดงรสชาติ โดยใช้คำว่า “อย่างเอร็ดอร่อย” หมายถึง รสชาติดีมาก “รสชาติอันเข้มข้น” หมายถึง รสชาติที่จัดจ้าน เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสภาพได้กับข้าวที่กำลังรับประทานรสชาติเป็นเลิศจนติดใจ

##### 1.1.3 การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการได้กลิ่น

“บางครั้งก็ขับเกวียนผ่านเข้าไปรมเงาไม้ใหญ่มีดครีมีเพราะแสงจันทร์ส่องลงมาไม่ถึง อากาศในป่าบางช่วงก็หนาว บางช่วงก็อุ่นสลับกันไปตามพื้นที่ซึ่งเดี่ยวสูงเดี่ยวต่ำ เป็นลำห้วยแห้ง ๆ กลิ่นขี้เถ้า และควันไฟยังลอยเจือจางมาเป็นบางครั้ง ช่วงหนึ่งมีกลิ่นหอมของดอกสารภีป่าไผ่มาอ่อน ๆ กลิ่นหอมเย็นของมันอบวอลไปทั่วแนวป่า” (Bunyang, 2007, p. 114)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อแสดงกลิ่น โดยใช้คำว่า “กลิ่นขี้เถ้าและควันไฟยังลอยเจือจาง” หมายถึง บางเบา ไม่รุนแรง “กลิ่นหอมของดอกสารภีป่าไผ่มาอ่อน ๆ” หมายถึง เจือจาง บางเบา “กลิ่นหอมเย็นของมันอบวอลไปทั่วแนวป่า” หมายถึง หอมฟุ้งจนชื่นใจ หอมฟุ้งจนสดชื่น เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสภาพได้ว่าถึงแม้ไฟป่าจะมอดดับไปแล้วแต่กลิ่นควันไฟป่าและขี้เถ้ายังคงโชยมาอย่างบางเบาให้ได้กลิ่นอยู่บ้าง คละเคล้ากับกลิ่นดอกสารภีในป่าที่ส่งกลิ่นหอมเจือจางแบบอ่อน ๆ โดยกลิ่นหอมอ่อน ๆ นั้น ฟุ้งกระจาย สดชื่นไปทั่วเขตแนวป่า

#### 1.1.4 การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการได้ยิน

“ในเสียงวูหวูของสายลมที่พัดเสียดแทรกผ่านกิ่งไม้และซอกเขานั้นมีเสียงหอนโหยหวนของสุนัขแก่แทรกผสมมาด้วย เสียงนั้นลึกต่ำและแหบโหยด้วยความว้าเหวอย่างหนัก เสียงหอนนั้นราวกับจะประกาศให้ต้นไม้และขุนเขาได้รับรู้ถึงความโศกเศร้าและหัวใจอันแหลกสลายของมัน” (Bunyang, 2007, p. 223)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อแสดงการได้ยิน โดยใช้คำว่า “เสียงหอนโหยหวน” หมายถึง คร่ำครวญด้วยความโศกเศร้า เสียใจอย่างรุนแรง “เสียงนั้นลึกต่ำและแหบโหย” หมายถึง เสียงที่สื่ออารมณ์เศร้า วังเวกใจ เนื่องจากการถูกกระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสภาพสุนัข สัตว์ที่ซื่อสัตย์กับมนุษย์และใช้ชีวิตกับพรานป่ามาตลอดหลายสิบปี เมื่อรู้ว่าเจ้าของเสียชีวิตอย่างฉับพลัน ก็ส่งเสียงร้องโหยหวน เศร้าโศกเสียใจประหนึ่งชีวิตตนจะแตกสลายตามไปด้วย

#### 1.1.5 การใช้คำสื่อจินตภาพด้านการสัมผัส

“อากาศที่เริ่มร้อนจัดขึ้นทุกวัน แลไปทางไหนก็เห็นแต่ไม้ยืนต้นโกธรม มีไม้ที่ไม่ผลัดใบสลบอยู่บ้างแต่ก็หยอหยางเต็มที ผืนป่าที่เคยมีน้ำชุ่มฉ่ำเมื่อน้ำฝน บัดนี้กลับแห้งผากและร้อนระอุ ลำห้วยลำธารที่เคยมีน้ำหล่อเลี้ยงแห่งเหือดเกือบหมด” (Bunyang, 2007, p. 98)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อแสดงการสัมผัส โดยใช้คำว่า “ร้อนจัด” หมายถึง ร้อนมากด้วยไอความร้อน “ร้อนระอุ” หมายถึง ร้อนอบอ้าว ร้อนด้วยไอแดด “แห้งเหือด” หมายถึง ค่อย ๆ หมดไป ค่อย ๆ หายไป เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ว่าอากาศในหน้าร้อนของผืนป่าจะแห้งแล้งมากอันเกิดจากอากาศที่ร้อนอบอ้าวไปทั่วด้วยไอแดด แม้กระทั่งน้ำในลำธารก็ค่อย ๆ แห้งไปจนหมด

### 1.2 การสื่อจินตภาพด้านอารมณ์และความรู้สึก มีดังนี้

#### 1.2.1 การใช้คำสื่ออารมณ์กลัว

“เสียงนั้นแผ่วต่ำราวกับครวญครางมาจากที่ไกล ๆ และแล้วก็กลับเป็นถ้ำกระซังและโหยหวนชวนขนหัวลุก เสียงของมันเหมือนคนที่กำลังได้รับความเจ็บปวดรวดร้าวสุดทน ลุงหนูเพิ่งตกใจจากฝันร้ายถึงกับขนลุกเกรียว” (Bunyang, 2007, p. 132)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์กลัว โดยใช้คำว่า “โหยหวนชวนขนหัวลุก” หมายถึง เสียงคร่ำครวญด้วยความเจ็บปวด ทำให้คนฟังเกิดความรู้สึกกลัวมากและวังเวกใจจนรู้สึกได้ว่าผมตั้งชัน “ขนลุกเกรียว” หมายถึง อาการที่รู้สึกถึงความกลัว เย็นวาบจนขนตั้งชัน เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงอารมณ์ของตัวละครที่หวาดกลัวเสียงสัตว์ป่าที่ร้องโหยหวนจนรู้สึกว่ตนเองกำลังตกอยู่ในอันตราย

#### 1.2.2 การใช้คำสื่ออารมณ์ดีใจ

“ตัวผึ้งที่หลงเหลืออยู่จะดากันบินเข้าหาแสงไฟ ไม่เข้ามาที่คนอยู่ ใช้ใบไม้ปิดตัวผึ้งที่ติดอยู่ตามรังทิ้งแล้วก็ลงมือคั้นน้ำหวานได้เลย กว่าจะหมดก็ได้น้ำหวานถึงสองถึงเต็ม ๆ ก่อนเที่ยงคืนสองคนพ่อลูกเดินแบกถังน้ำผึ้งกลับบ้านด้วยความเบิกบาน” (Bunyang, 2007, p. 185-186)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์ดีใจ โดยใช้คำว่า “กลับบ้านด้วยความเบิกบาน” หมายถึง สดชื่น สดใส เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงอารมณ์ของตัวละครที่รู้สึกมีความสุข สดชื่นจากการหาน้ำผึ้งป่าได้มากกว่าปรกติ

### 1.2.3 การใช้คำสื่ออารมณ์เศร้า

“ไม่มีน้ำตาบนในหน้าของชายชราแม้แต่หยดเดียว เพียงแต่กรามที่ขบกันเป็นสันนูน และดวงตาที่แดงช้ำเท่านั้นที่บ่งบอกถึงความโศกเศร้าอาดูรอย่างเหลือแสน” (Bunyang, 2007, p. 191)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์เศร้า โดยใช้คำว่า “ดวงตาที่แดงช้ำ” หมายถึง อาการที่ผ่านการร้องไห้มาอย่างหนัก “โศกเศร้าอาดูร” หมายถึง ทุกข์โศก ทนทุกข์ทั้งกายและใจ เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงอารมณ์ของตัวละครที่รู้สึกเสียใจ อาลัยอาวรณ์ต่อการจากไปของคู่ชีวิต จนร้องไห้อย่างหนักหน่วง

### 1.2.4 การใช้คำสื่ออารมณ์โกรธ

“ได้เรื่องแล้วลุงหนู วันนี้หัวหน้าเยี่ยมกลับมาจากในเมือง แกโมโหเป็นพินเป็นไฟเชียว เพราะหนังสือพิมพ์ลงเรื่องที่เราร้องเรียนไปแล้ว แกคงจะโดนสอบสวน ะ” (Bunyang, 2007, p. 210)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์โกรธ โดยใช้คำว่า “โมโหเป็นพินเป็นไฟ” หมายถึง โกรธมาก โกรธอย่างรุนแรง เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงอารมณ์ของตัวละครที่รู้สึกโกรธมาก ที่ถูกเปิดโปงเรื่องการทุจริตลักลอบตัดไม้ร่วมกับนายทุน

### 1.2.5 การใช้คำสื่ออารมณ์ตกใจ

“ทันใดนั้น ก็ต้องสะดุ้งสุดตัว เมื่อได้ยินเสียงควายทั้งสองตัวแผดร้องขึ้นดังลั่นไอ้เมฆกระโจนออกไปเห่าอย่างดุเดือด ลุงหนูรีบคว้าปืนแก๊ปคู่มือขึ้นมาประທပ်ບ່າและพอเห็นเงาดำ ๆ ลาย ๆ ผ่านจูบไปก็เหนียวไกทันที” (Bunyang, 2007, p. 28)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออารมณ์ตกใจ โดยใช้คำว่า “สะดุ้งสุดตัว” หมายถึง ขยับตัวด้วยความตกใจอย่างสุดขีดเพราะพบสิ่งที่ไม่คาดหมาย “แผดร้องขึ้นดังลั่น” หมายถึง ส่งเสียงดังสนั่นด้วยความตกใจ เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงกริยาของตัวละครและสัตว์เลี้ยงที่แสดงอาการตกใจอย่างมากเมื่อคาดไม่ถึงว่าจะพบเจ้าป่าปรากฏตัวในระหว่างการเดินทาง

## 1.3 การสื่อจินตภาพด้านอาการและลักษณะทางกายภาพ มีดังนี้

### 1.3.1 การใช้คำสื่ออาการเคลื่อนไหว

#### ก) เคลื่อนไหวแบบไม่อยู่นิ่ง

“ปานิลกำลังยืนนิ่งอ้าปากตาค้าง สายตาจ้องไปเบื้องหน้า ห่างออกไปไม่กี่ก้าว จงอาจใหญ่ตัวมเหมาชูดอแผ่แม่เบี้ยส่ายโยกเยกไปมาโดยมีไอ้เมฆเห่าก่อกวนอยู่อย่างดุเดือด” (Bunyang, 2007, p. 50)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออาการเคลื่อนไหวแบบไม่อยู่นิ่ง โดยใช้คำว่า “ส่ายโยกเยกไปมา” หมายถึง เคลื่อนที่ไปมา โอนไปเอนมา เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพได้ถึงกริยาของงูจงอางที่แสดงอาการเตรียมพร้อมต่อสู้กับศัตรูที่รุกรานพื้นที่

## ข) เคลื่อนไหวแบบซ้ำ ๆ

“เสียงปืนที่ลั่นตุงตุงขึ้นจนแก้วหูแทบแตก พร้อมกับไอตัวหน้าสุดกระเด็นไปฟุ้ง ไล่ไหลอยู่เป็นกอง ตัวอื่น ๆ พลอยถอยกลับไปรีรออยู่ตรงชายป่า” (Bunyang, 2007, p. 179)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออาการเคลื่อนไหวแบบซ้ำ ๆ โดยใช้คำว่า “ถอยกลับไปรีรอ” หมายถึง เคลื่อนที่ไปข้างหลังแบบซ้ำ ๆ และลังเลใจ เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของฝูงหมาในที่ค่อย ๆ ขยับตัวเคลื่อนไปด้านหลังแบบซ้ำ ๆ และไม่มั่นใจที่จะต่อสู้เมื่อเห็นหมาในบางตัวในฝูงถูกยิงตาย

## ค) เคลื่อนไหวแบบลัดเลาะ ไม่เป็นทางตรง

“ไอ้เมฆเลียมือเจ้าของอย่างรักใคร่แล้วเดินดมสำรวจไปทั่วบางพัก เสร็จแล้วจึงกลับมานอนอีกครั้ง ก่อนนอนมันเดินวนไปรอบ ๆ สองสามเที่ยวจึงล้มตัวลงนอน” (Bunyang, 2007, p. 23)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออาการเคลื่อนไหวแบบลัดเลาะ ไม่เป็นทางตรง โดยใช้คำว่า “เดินวนไปรอบ ๆ” หมายถึง เคลื่อนที่ลักษณะเวียนไปโดยรอบ เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของสุนัขคูโจพรานป่าที่ไม่อยู่นิ่ง คอยระวังภัยให้เจ้าของโดยเคลื่อนที่กลับไปกลับมารอบ ๆ บางพัก

## 1.3.2 การใช้คำสื่ออาการรีบร้อน

“เสียงนั้นดังก้องสะท้านเข้าไปในหัวใจของผู้ได้ยิน เจ้าของเสียงคงจะติดตามโขลงช้างนี้มาเพื่อรอจับลูกช้างกินเวลาเพลอ และทันทีที่เสียงของเจ้าป่าดังขึ้นก็เกิดปฏิกิริยากับโขลงช้างทันที ลูกช้างทั้งสองหันหลังกลับโกลนแนบเข้าไปในหมู่ไม้ที่ด้านหลัง” (Bunyang, 2007, p. 45)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออาการรีบร้อน โดยใช้คำว่า “หันหลังกลับโกลนแนบ” หมายถึง อาการรีบวิ่งหนีอย่างรวดเร็วแบบไม่เหลียวหลัง เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของโขลงช้างเมื่อได้ยินเสียงคำรามของเสือเจ้าป่าก็รีบวิ่งหนีเข้าป่าอย่างรวดเร็วโดยไม่หันหลังกลับมาดูเจ้าของเสียงคำรามเพื่อป้องกันอันตรายจากการถูกทำร้าย

## 1.3.3 การใช้คำสื่ออาการคลุ้มคลั่ง

“ขยับตัวขึ้นมาพ่นน้ำได้มากขึ้น จนสามารถเห็นศัตรูใต้น้ำได้ถนัด มันคือจระเข้หนุ่มยาวเพียงวาเศษกำลังสะบัดตัวพาดทางจนน้ำกระจ่าย เมื่อเห็นว่าเหยื่อของมันกำลังจะหนีขึ้นพ่นน้ำ แก้วมองไปพบดวงตาสีเขียวปิดของมันเป็นเข้าพอดี ต่างฝ่ายต่างจ้องกันระยะห่างไม่ถึงวา ฝ่ายหนึ่งมองด้วยความดูร้ายกระหายเลือด” (Bunyang, 2007, p. 94)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่ออาการคลุ้มคลั่ง โดยใช้คำว่า “สะบัดตัวพาดทาง” หมายถึง อาการเคลื่อนไหวไปมาอย่างรวดเร็วรุนแรงและอาละวาดโดยการเหวี่ยงหางไปมา “กระหายเลือด” หมายถึง เห็นมโหด ต้องการให้เลือดตกยางออกจนถึงแก่ชีวิต เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของจระเข้ที่ดูร้าย อยู่ในอาการที่พร้อมโจมตีเป้าหมายด้วยการแสดงออกทางภาษากาย ไม่ว่าจะเป็นการสะบัดตัวอย่างรุนแรง การเหวี่ยงหางเพื่อให้น้ำแตกกระจ่ายเพื่อชมขวัญศัตรูและการจ้องมองด้วยสายตาที่ดุร้าย

## 1.3.4 การใช้คำสื่อลักษณะทางกายภาพ

“หญิงสาววัยกว่าห้าสิบผู้เป็นแม่เดินตามมาห่าง ๆ พร้อมกับสุนัขพันธุ์ไทยแท้ท่าทางทรหดปราดเปรี้ยว วิ่งดมโน่นดมนี้แสวงหาหน้าแข้งหลังอยู่ตลอดเวลา” (Bunyang, 2007, p. 17)

จากตัวอย่างเป็นการใช้คำเพื่อสื่อลักษณะทางกายภาพ โดยใช้คำว่า “ท่าทางทรหด ปราดเปรี้ยว” หมายถึง แข็งแกร่งและคล่องแคล่ว ว่องไว เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของสุนัข ที่พรวดพราดเลี้ยงไว่ว่ามีลักษณะแข็งแรง คล่องแคล่ว ซึ่งจะช่วยระงับภัยให้เจ้าของได้

#### 1.4 การสื่อจินตภาพโดยใช้ภาพพจน์ ปรากฏ 3 ประการ มีดังนี้

##### 1.4.1 การเลียนเสียงธรรมชาติ

“ตะวันเพ็งจะบ่ายคล้อยลงไปไม่เท่าไรแต่บรรยากาศในป่าที่บึงทำให้ดูเยือกเย็นราวกับใกล้ค่ำ เกลียนขนาดใหญ่เล่มหนึ่งมีควายคู่ลากออกตอดบุกป่าฝ่าตงมาช้า ๆ” (Bunyang, 2007, p. 17)

จากตัวอย่างเป็นการใช้ภาพพจน์เพื่อสื่อจินตภาพโดยใช้คำว่า “ลากออกตอด” เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของการลากเกวียน ตามปกติเมื่อเกวียนเคลื่อนที่จะมีเสียง ออกตอด ซึ่งเป็นเสียงของบางสิ่งบางอย่างกระทบกัน ในที่นี้เป็นการใช้คำเพื่อเลียนเสียงไม้ที่กระทบกันเมื่อเวลาควายลากเกวียน

##### 1.4.2 อุปมา

“บางครั้งมีเสียงลมพัดโยกยอดไม้ไล่มาจากที่ไกล ๆ ดังซู่ซ่าใกล้เข้ามาคล้ายกับฝนตก แลเห็นยอดไม้ตะมูยอยู่กับท้องฟ้าโยกเยกน่ากลัวราวกับปีศาจกำลังเร่ร่อนบ้าง บางครั้งสายลมที่พัดโกรกเข้าซอกเขาก็ดังหวีดหวิว บางครั้งก็อื้ออึงราวกับคนบ่นพึมพำ” (Bunyang, 2007, p. 77)

จากตัวอย่างเป็นการใช้ภาพพจน์เพื่อสื่อจินตภาพโดยใช้คำว่า “คล้ายกับ” “ราวกับ” เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสสภาพของธรรมชาติ ในที่นี้เป็นการใช้คำเพื่อเปรียบเทียบสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งได้แก่ เปรียบเทียบเสียงลมว่าดังคล้ายฝนตก ยอดไม้โอนเอนไปมาเหมือนปีศาจเร่ร่อนบ้าง เสียงสายลมดังเหมือนคนพุดเบา ๆ จับใจความไม่ได้

##### 1.4.3 การกล่าวเกินจริง

“เวลาผ่านไปไม่กี่วินาทีแต่รู้สึกว่ามันนานแสนกับแสนกลับ จนกระทั่งป็นในมืออ้วนกระเด็นไปเพราะแรงตบจากเบื้องหลัง อ้วนสะบัดมือด้วยความโกรธจัด หันขวับไปทันที ตั้งใจจะขยี้คนขัดขวางให้แหลกคามือ” (Bunyang, 2007, p. 142)

จากตัวอย่างเป็นการใช้ภาพพจน์เพื่อสื่อจินตภาพโดยใช้คำว่า “แสนกับแสนกลับ” เป็นการใช้คำที่ทำให้ผู้อ่านสัมผัสความรู้สึกของตัวละคร ว่าถึงแม้เวลาจะผ่านไปเพียงไม่กี่วินาทีในขณะที่ถูกป็นจี้ศีรษะ แต่ตัวละครกลับรู้สึกว่าเป็นระยะเวลาที่นานมาก นานแสนนาน นานเท่ากับอายุของโลกโลกหนึ่ง ในที่นี้เป็นการใช้คำกล่าวเกินจริงโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้อ่านเกิดภาพในใจและเกิดอารมณ์คล้อยตามไปกับตัวละครได้

#### 2. ผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อน ปรากฏ 4 ประการ ได้แก่

##### 2.1. ภาพสะท้อนทรัพยากรในเขตป่าลึก มีดังนี้

##### 2.1.1 ความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้

“ไม้ใหญ่มีเรือนยอดหนาที่บึงทั้งยาง แดง ตะแบก มะค่าและตะเคียน สูงลิบล้อเสียดยอดขึ้นไปบนท้องฟ้า ปล่อยให้พืชชั้นต่ำเบียดเสียดแน่นที่บึงอยู่ภายใต้ ทั้งหวาย เต่าร้าง กะพ้อ ระกำ ปรง เฟิร์น ไม้เถาวัลย์กระยาสูบอยู่ทั่วไป ตามที่ลุ่มริมห้วย ไม่มีค่าขนาดใหญ่มหึมา พวกตะเคียนแดงและมะค่าขึ้นปกคลุมทอดเงาร่มครึ้มให้กับลำน้ำ... ณ บริเวณป่าที่บึงเชิงเขา ลำห้วยสายหนึ่งไหลกววนผ่านลงสู่ที่ต่ำ

การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่า เรื่อง “ไปไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง  
 น้ำในลำห้วยไหลปานกระจุกเงา แดกกระเซ็นเป็นฟองขาว เมื่อกระทบกับแก่งหิน จากที่ราบริมลำห้วยซึ่งแน่นทึบ  
 ไปด้วยพันธุ์ไม้ประเภทปรังและเฟิร์น” (Bunyang, 2007, p. 15-17)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนความอุดมสมบูรณ์ของป่าไม้ในเขตป่าลึกที่ยังคงมี  
 ต้นไม้ที่หายากหลายประเภท เช่น มะค่า ตะเคียน รวมทั้งต้นไม้อื่น ๆ ที่ขึ้นปะปนกันอย่างเขียวขจี เช่น หวาย  
 ฝั่ เฟิร์น เนื่องจากยังไม่มีมนุษย์เข้าไปตั้งที่อยู่อาศัยและถากถางพื้นที่ป่า

### 2.1.2 ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์ป่า

“ดงใหญ่แห่งนี้เป็นที่พักพิงอันสงบร่มเย็นของสัตว์น้อยใหญ่ ตั้งแต่เสือ ช้าง กระทิง วัว  
 แดง กวาง หมูป่า เก้งและนกกาสารพัดชนิด รวมทั้งสัตว์เลื้อยคลานทั้งหลายต่างออกหากิน เริ่มตั้งแต่เช้าตรู่จน  
 พลบค่ำ ไก่ป่าเริ่มขันเรียกพวกลงมาจากคอนนอนเตรียมหากินตั้งแต่ตะวันยังไม่ขึ้น นกเงือกใหญ่หากินเป็นคู่  
 กางปีกใหญ่โตโบยบินเชื่องช้ามาจากวังนอนบนยอดยางสูงลิบ กาเหว่าและนกเขาเปล้าส่งเสียงเจื้อยแจ้ว จิกกิน  
 ลูกไทรที่สุกอยู่เต็มต้น ลิงและชะนีที่มีอยู่เป็นฝูงถูกร้องโหยหวนก้องไปทั้งป่าใหญ่ มีดคำลงได้เวลาสัตว์จับพบ  
 ทั้งหลายออกหากิน เก้งกวางโขกร้องก้องอยู่ในดงทึบ ไต่เงามัดและรกรงเรือ มีเสียงแกรกราก ของ  
 สัตว์เลื้อยคลานและอสรพิษออกหากิน ที่โคนกอไม้มีเสียงกรูกรับของหมูป่าฝูงใหญ่ชุดหาหน่อไม้กินอย่าง  
 เอร็ดอระอระ” (Bunyang, 2007, p. 16)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์ป่าในเขตป่าลึกที่ยังไม่ถูก  
 มนุษย์เข้าไปรบกวนและล่าสัตว์ จึงยังคงมีสัตว์ป่านานาพันธุ์ที่ดำรงเผ่าพันธุ์อย่างอิสระเพราะมีความอุดม  
 สมบูรณ์ในส่วนของการอาหารและที่อยู่อาศัย จากข้อความสะท้อนภาพสัตว์ป่าออกหากินทั้งช่วงกลางวันและ  
 กลางคืนอันแสดงว่าพื้นที่ป่าปลอดภัยจนเป็นที่รวมของเหล่าสรรพสัตว์ทั้งหลาย

### 2.1.3 ความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน

“ลงจากเนินตัดลงสู่ลานกระท่อม แก้วกำลังพรวนดิน ยกร่องปลูกผักเป็นแถว  
 ได้หลายแถว...เวลาผ่านไป พืชผักที่แก้วลงแรงปลูกไว้ บัดนี้ขึ้นงอกงามให้ผลอย่างน่าพอใจ จนเก็บกินไม่ไหว  
 ทั้งบวบ มะระ แตงกวา แตงโมและพืชผักสวนครัวอีกหลายอย่าง แต่ละอย่าง แต่ละต้นล้วนอวบใหญ่ น่ากิน  
 โดยเฉพาะแตงโมลูกใหญ่อ่างไม่เคยเห็นมาก่อน” (Bunyang, 2007, p. 83)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนความอุดมสมบูรณ์ของผืนดินในเขตป่าลึกที่สามารถ  
 เพาะปลูกผัก ผลไม้ได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผืนดินในป่าเขตลึกเป็นดินบริสุทธิ์ ไม่มีสารเคมีเจือปน จึงมีแร่ธาตุ  
 สมบูรณ์สำหรับการปลูกผัก ผลไม้

## 2.2 ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ มีดังนี้

### 2.2.1 ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์

“นับว่าเจ้าป่าให้ลาภเราแต่แรกเลย เขี้ยวกับหนังของมันขายแลกข้าวสาร  
 ได้อีกนาน หันไปบอกลูกเมียเรียบ ๆ แต่ก็ไม่อาจเก็บกลั่นแวนตาปีติไว้ได้” (Bunyang, 2007, p. 34)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อของพรานป่าที่นับถือเจ้าป่าเจ้าเขาที่  
 สามารถอำนวยสิ่งต่าง ๆ ตามที่ประสงค์ได้ หากพรานป่าเข้าป่าจะขออำนาจเจ้าป่าเจ้าเขาให้ล่าสัตว์หรือหาพืช  
 พันธุ์ที่ หายากได้เพื่อนำสิ่งที่หาได้ไปขายเพื่อเลี้ยงชีพ บางครั้งอาจขออำนาจเจ้าป่าเจ้าเขาอำนวยชัยให้  
 ปลอดภัยจาก สิ่งต่าง ๆ ตลอดการเดินทางในป่า

### 2.2.2 ความเชื่อเรื่องการบนบาน

“อยู่กลางป่าดงดิบอย่างนี้ไม่มีที่พึ่งที่ไหนอีกแล้ว เรื่องหมอนั้นไม่ต้องพูดถึง ปกติ ลุงหนูเป็นคนไม่ค่อยเชื่อถือเรื่องโชคลางมากนัก แต่ครั้นหมดหนทางเข้าจริง ๆ ก็ชักหันเข้าหาที่พึ่งทางใจ นิกลบนบานศาลกล่าวเจ้าป่าเจ้าเขา ขอให้เมืงหายป่วยครั้งนี้ด้วยเถิด อย่างน้อยก็ทำให้สบายใจขึ้นมาหน่อย” (Bunyang, 2007, p. 189)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อของพรานป่าที่มักพึ่งพาอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วยการบนบานเนื่องด้วยระบบสาธารณสุขไม่อาจเข้าถึงพื้นที่ในป่าเขตลึกได้และศาสนสถานก็มักตั้งอยู่ในเขตชุมชน พรานป่าและครอบครัวจึงอาศัยวิธีการบนบานเจ้าป่าเจ้าเขาหรือศาลเพียงตาเพื่อให้เป็นที่ยึดพึ่งทางใจเมื่อเจ็บป่วยหรือต้องการบางสิ่ง

### 2.2.3 ความเชื่อเรื่องการตอกทอย

“ลุงหนูนั่งพักสับยาจนหายเหนื่อย เสร็จแล้วจึงคว้าย่ามใส่ลูกทอยขึ้นพาดไหล่ เอาเชือกที่ล่ามกับถังและคบไฟผูกเอว เตรียมปืนขึ้นต้นยาง ก่อนตอกลูกทอยยืนพนมมือ ทำปากขมุบขมิบ ขออนุญาตเจ้าป่าตามธรรมเนียมพราน เสร็จแล้วจึงตอกทอยลูกแรก โดยกลั้นใจตอกให้แน่นภายในสามครั้ง ทอยลูกถัดมาจะต้องตอกให้แน่นภายในสามครั้ง มากน้อยกว่านี้ไม่ได้ เรื่องนี้เป็นเคล็ดอย่างหนึ่งที่เชื่อถือกันมานานแล้ว” (Bunyang, 2007, p. 184-185)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อของพรานป่าว่าเมื่อต้องการขึ้นไปบนต้นไม้สูง จะใช้วิธีตอกทอยโดยใช้ไม้ปลายแหลมตอกติดกับต้นไม้ซึ่งการตอกทอยนั้นต้องทำจิตให้นิ่ง ขออนุญาตเจ้าป่า เจ้าเขาและท่องคาถากำกับการตอกทอย ตามความเชื่อของพรานป่านั้น การตอกทอยจะตอกได้เพียงสามครั้งเท่านั้น พรานป่าต้องเป็นผู้เหลาลูกทอยด้วยตนเอง และหลังจากเสร็จภารกิจต้องถอนลูกทอยออกให้หมด การตอกทอยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้พรานป่าปีนต้นไม้สูงและมีที่พักเท้าได้ มักทำโดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ เช่น การตีผึ้ง การล่าสัตว์ป่า

### 2.2.4 ความเชื่อเรื่องนางบอกเหตุ

#### ก) มดชนไข่ ฝนจะตก

“ฝนท่าจะยังตกอยู่อีก ดูซิพอ มดงามมันชนไข่กันเป็นแถวเลย” แก้วร้องบอกลุงหนู ขณะพรานเดินเตรียมหว่านเมล็ดผักลงบนเนินที่ถางไว้” (Bunyang, 2007, p. 58)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อด้านนางบอกเหตุ พรานป่าเชื่อว่าหากพบเห็นมดชนไข่ย่อมแสดงว่าจะมีฝนตกหรือน้ำท่วมในบริเวณดังกล่าวเพราะมดเป็นสัตว์ที่สัมผัสความชื้นในดินได้ ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงเป็นสิ่งที่ช่วยทำให้พรานป่าคาดเดาสภาพอากาศในป่าได้ล่วงหน้า

#### ข) จิ้งจกเลียแผลจะเสียชีวิต

“เคราะห์ดีนักหนาที่มันไม่กัดโดนเส้นเอ็นขาด ยาพระรูดค์เขาเด็ดจริง ๆ ไม่ถึงเจ็ดวันก็หายได้สบาย ข้าเคยโดนเสือกัดแผลน่ากลัวกว่านี้เยอะยังหายเลย” ลุงหนูปลอบใจลูกชาย ขณะพันแผลใหม่จนแน่น

“ห้ามแก้ออกเป็นอันขาด จนกว่าแผลจะหาย จำไว้นะ ถ้าแก้ออกเมื่อไร จิ้งจกมาเลียเข้า เอ็งตายทันที”

“ทำไม่อย่างนั้นล่ะพ่อ” แก้วถามด้วยความสงสัย

“เออ พ่อเขาบอกก็เชื่อเขาเถอะ มันเป็นอาถรรพณ์กันมาแต่ไหนแต่ไรแล้ว”

(Bunyang, 2007, p. 87)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อด้านลางบอกเหตุ พรานป่าเชื่อว่าหากเกิดผลจากจระเข้กัดและมีจิ้งจกมาเลียแผลจะทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิต อันมาจากตำนานและความเชื่อดั้งเดิมว่า จระเข้และจิ้งจกเป็นสหายกัน เมื่อใดที่จระเข้กัดใครและไม่เสียชีวิต จระเข้จะให้จิ้งจกไปกัดซ้ำที่แผลจนเสียชีวิต พรานป่าจึงต้องป้องกันมิให้จิ้งจกเข้าใกล้หรือเลียแผลเมื่อถูกจระเข้กัด

ค) มุ่งจงอาจว้างไข่จะแล้งฝน

“อย่างนี้เองถึงได้ไม่มีฝนตกสักที ตั้งเค้ามาที่ไรก็โดนลมตีหายหมด ถ้ามีจงอาจว้างไข่ที่ไหนละก็ เป็นไม่มีฝนตกเด็ดขาด” (Bunyang, 2007, p. 55)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อด้านลางบอกเหตุ พรานป่าเชื่อว่าหากมี มุ่งจงอาจว้างไข่จะเกิดอาถรรพณ์ คือ แล้งฝน อันมาจากความเชื่อดั้งเดิมว่าหากมีเมฆฝนตั้งเค้า แม่มุ่งจงอาจจะ คาบไข่ไปบนสุดซึ้งขึ้นไปบนท้องฟ้า เมฆฝนที่ตั้งเค้าจะค่อย ๆ หายไป เชื่อว่าเป็นการกระทำเพื่อไล่เมฆฝนของแม่มุ่งจงอาจเพื่อไม่ให้ฝนตก น้ำท่วมและเกิดความเสียหายต่อไข่น้ำในรัง

#### 2.2.5 ความเชื่อเรื่องชาติภพ

“ไปสู่สุคติเถอะแม่นิล ตลอดชีวิตเราก็ต่างพิงพากันมา บุญคุณของแม่นิลที่มีต่อข้ามากมายนัก ชาติหน้าเราคงได้พบและพิงพากันอีก” (Bunyang, 2007, p. 194)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อเรื่องชาติภพ พรานป่ายังคงมีความเชื่อเกี่ยวกับชาติปัจจุบัน ชาติหน้า การเวียนว่ายตายเกิด เป็นความเชื่อโดยอิงตามความรู้ ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่เชื่อว่าพระพุทธเจ้ามีหลายชาติภพโดยก่อนพระพุทธเจ้าจะมาประสูติเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ชาติสุดท้ายได้เกิดเป็นพระเวสสันดร

#### 2.2.6 ความเชื่อเรื่องเวรกรรม

“ผมพูดมานานแล้ว หัวหน้าไม่เคยเห็นใจ เลิกเกรงใจกันที ผมบอกให้ก็ได้ว่า ผมรู้ว่าที่หัวหน้าอยากไล่ผมออกไปให้พ้น ๆ ไม่ใช่จะทำตามกฎหมาย แต่หัวหน้ากลัวผมไปรู้เห็นขบวนการ กินป่าของหัวหน้า ร่วมกับเถาแกวี่ช้อยต่างหาก ความชั่วมันปิดไม่มีมิตร และอาจไม่ใช่ผมคนเดียวด้วยที่รู้เห็น การกระทำนี้ สักวันหนึ่งกรรมชั่วจะสนองผู้กระทำเองแหละ” ลุงหนูหุดหอบ (Bunyang, 2007, p. 209)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อเรื่องเวรกรรม เป็นความเชื่อที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาแต่อดีตจนปัจจุบันก็คือบางสิ่งหรือเหตุการณ์ไม่ดีที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการกระทำของตนเอง ในอดีต โดยเชื่อว่าหากใครทำชั่วหรือคิดชั่วย่อมได้รับผลร้ายหรือพบเจอเหตุการณ์ร้ายตามมา

### 2.2.7 ความเชื่อเรื่องการสาปแช่ง

“ฝูงคนหลีกเป็นทาง เมื่อลูกเมียติดช่วยมาถึง สายเมียติดช่วยและลูกอีกสองคนโผล่เข้า กอดศพร้องไห้กลิ้งเกลือกอย่างน่าเวทนา ชาวบ้านที่มุงดูอยู่ถึงกับกลืนน้ำตาไว้ไม่อยู่ ต่างพากันสาปแช่งมือป็น อย่างโกรธแค้น” (Bunyang, 2007, p. 150)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนด้านความเชื่อเรื่องการสาปแช่ง เป็นความเชื่อเกี่ยวกับการพุดม่งร้ายเพื่อให้บุคคลอื่นได้รับอันตรายอย่างร้ายแรงหรือถึงแก่ชีวิต มักเกิดเมื่อผู้พูดเกิดความคับแค้นใจ หรือเจ็บใจอย่างรุนแรงและหาทางแก้ไขด้วยการกระทำไม่ได้จึงใช้วิธีว่ากล่าวม่งร้ายแทน

## 2.3 ภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่า มีดังนี้

### 2.3.1 ความเป็นอยู่

#### ก) อาหารในการดำรงชีพ

“แก้วหายเข้าป่าไปพักใหญ่ กลับมาพร้อมกับผักหอบใหญ่มีทั้งยอดหว่าย ผักหวาน และผักกูด ...เหวี่ยงแหเพียงไม่กี่ครั้งก็ได้ทั้งปลาหมอ ปลาดตะเพียน และปลาเนื้ออ่อนล้วนแต่ขนาดใหญ่ ๆ ที่นั่นอาหารเย็นวันนี้จึงมีข้าวกับปลาล้วน ๆ” (Bunyang, 2007, p. 20-36)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าเกี่ยวกับอาหารในการดำรงชีพ พรานป่าส่วนใหญ่มักอาศัยการล่าสัตว์และเก็บผักในป่าเพื่อนำมาทำเป็นอาหาร โดยมุ่งเน้นการล่าในปริมาณที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ มักล่าสัตว์เล็กและทำอาหารทานกันเองตามวัตถุดิบตามธรรมชาติที่มีอยู่ โดยปกติพรานป่ามีความรู้ความชำนาญว่าสิ่งใดทานได้หรือมีพิษ

#### ข) ที่อยู่อาศัย

“พอกินข้าวกลางวันเสร็จ ป่านิลรีบออกไปเกี่ยวใบหญ้าคา มาตากเอาไว้เย็บทำตับมุงหลังคา หลงหนีออกไปโคนต้นไม้ขนาดเท่าห้องนอนหลายสิบต้น ส่วนแก้วใช้จอบถากถางบริเวณที่จะใช้สร้างคอกควาย ซึ่งเลือกไว้ตรงโคนมะค่ามีใบร่มครึ้ม...หลงหนีเลือกต้นไม้ขนาดโคนขามารวมกองไว้ทำเสา 8 ต้นด้วยกัน หลังจากถากถางเสร็จก็เกือบเที่ยงวัน พอบ่ายจึงเรียกลูกชายให้ออกไปช่วยกันตัดไม้ไผ่ลำโต ๆ มาผ่าทำฟากพื้นและฝากระท่อม รวมทั้งเครื่องบนพวกจันทันและอกไก่ล้วนเป็นไม้ไผ่ทั้งสิ้น ยังไม่ทันมืด อุปกรณ์ทุกอย่างก็พร้อม แถมแก้วชุดหลุมเตรียมปักเสาไว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว” (Bunyang, 2007, p. 35-39)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย พรานป่าจะสร้างที่อยู่อาศัยโดยใช้วัสดุจากธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็นไม้ไผ่ ไม้ขนาดใหญ่ ใบหญ้าคา ฯลฯ พรานป่ามักไม่ทำที่อยู่อาศัยแบบถาวรเพราะอาจโยกย้ายที่อยู่ไปตามแหล่งธรรมชาติที่มีความอุดมสมบูรณ์มากกว่า การสร้างที่อยู่มักใช้แรงงานคนเป็นหลักและคำนึงถึงทำเลที่ปลอดภัยเป็นสำคัญ

#### ค) การรักษาโรค

“ป่านิลยังคร่ำครวญไม่หยุด ปล่อยให้ลูกหนีไปหาใบสาบเสือซึ่งหายากเพราะแล้งจัด พอได้มาก็ตำบดกับเหล้าขาวพอกไปที่แผล ซึ่งตอนนี้เลือดหยุดแล้ว แก้วเจ็บปวดจนพูดไม่ออก ได้แต่นอนกัดฟันให้ลูกหนีทำแผลตามสบาย พอเอาสาบเสื้อออก ก็เอายางผงสมุนไพรละลายกับเหล้าขาวละเลง จนทั่ว” (Bunyang, 2007, p. 97)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าเกี่ยวกับการรักษาโรค พรานป่ามักรักษาโรคและบาดเจ็บด้วยสมุนไพรจากธรรมชาติ และมีความรู้ในการเลือกสมุนไพรเป็นอย่างดี ทั้งนี้ พรานป่ามักใช้เหล่าชาวในการล้างแผลเพื่อฆ่าเชื้อและใช้ยาสมุนไพร เช่น ใบสาบเสือ มาบดให้ละเอียดและพอกไว้ที่แผลเพราะมีสรรพคุณในการลดการอักเสบ หากนำมาต้มดื่มจะสามารถลดไข้ได้

### 2.3.2 การหารายได้จากการเก็บของป่า

#### ก) รายได้จากพืชพันธุ์และของป่า

“ใช่แล้ว เราเข้ามาไกลกันขนาดนี้ ปูกมันกว่าจะขนออกไปขายได้ก็หมดแรงพอดี แล้วยังต้องไปกังวลกับราคาขึ้นลงของมันอีก สู้เก็บลูกเร็ว เจาะน้ำมันยาง กับหาไม้หอมขายดีกว่า ไม่ต้องออกแรงตัดไม้ถางป่าให้เหนื่อย” (Bunyang, 2007, p. 40)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าเกี่ยวกับการหารายได้จากการเก็บของป่านำไปขายเพื่อหาเงินไว้ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น ในป่ามักมีของป่าที่สามารถขายได้ในราคาสูง เช่น น้ำมันยาง สามารถนำมาแปรรูปเป็นเชื้อเพลิงทดแทน ลูกแรมมีสรรพคุณทางยาหลายประเภท เช่น ลดไข้ แก้ปวดท้อง อาเจียน ขับปัสสาวะ นอกจากนี้ไม้หอมยังนิยมนำมาทำเป็นน้ำหอม ทำยาพื้นบ้านช่วยบำรุงร่างกาย บำรุงโลหิต กระตุ้นหัวใจ

#### ข) รายได้จากการหาหนังสัตว์ เขี้ยวสัตว์ เขาสัตว์

“กระตังใหญ่ตัวนั้น ทำให้ลุงหนูมีเนื้อเก็บไว้กินได้อีกหลายเดือน ส่วนเขาซึ่งมีพาลีสืบสองบังก็คงขายได้ราคาดี เขามีตของอีกหลายวันต่อมา ลุงหนูเตรียมข้าวของอันมีหนัง และเขี้ยว พร้อมทั้งกะโหลก หัวกระตัง พร้อมทั้งเนื้อเค็มก้อนใหญ่ใส่กระชุงสองใบ เอาเชือกมัดกระชุงทั้งสองผูกติดกับหลังไถ่กุด พอทุกอย่างเรียบร้อย ก็พร้อมที่จะออกเดินทางได้” (Bunyang, 2007, p. 80)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าเกี่ยวกับการหารายได้จากการเก็บส่วนต่าง ๆ ของสัตว์เพื่อนำไปขายเพื่อหาเงินไว้ซื้อเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็น โดยเฉพาะหนังเสือ เขี้ยวเสือกะโหลกเสือ หัวกระตัง จะมีราคาแพงเนื่องจากได้รับความนิยมจากกลุ่มผู้ค้าสัตว์ป่า อีกทั้งยังได้รับความนิยมนำไปแปรรูปเป็นวัตถุมงคล เช่น ตะกรุดหนังเสือ กระดุกหน้าผากเสือ เขี้ยวเสือเชื่อว่ามีอิทธิฤทธิ์ด้านอยู่ยงคงกระพัน หัวกระตังเชื่อว่าเป็นกันอันตรายจากภูติผีปีศาจ

## 2.4 ภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้ มีดังนี้

### 2.4.1 การรุกรานของนายทุน

#### ก) การเผาป่า

“ต่อไปนี้พี่หนูจะทำน้ำมันยางไม่ได้ จะหาของป่าไม่ได้ นอกจากจะขอเช่าจากบริษัทอีกที ที่ไฟป่ามันเกิดขึ้นก็เพราะบริษัทเขาให้คนเข้าไปจุด เพื่อเขาจะได้ทำทางเข้าไปตัดและ ชักลากไม้ได้สะดวก ฉะนั้นแล้วก็ไม่รู้จะทำยังไง เราก็เป็นลูกจ้างเขา ได้แต่นั่งเป็นห่วงพี่หนูอยู่นี้แหละ” (Bunyang, 2007, p. 109)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้จากนายทุนที่ประหลูสมปทานได้ ส่วนใหญ่นายทุนมักใช้วิธีการเผาป่าเพราะประหยัดต้นทุน ไม่ต้องหาคนงามาแผ้วถางทางเดินเข้าป่าและทำให้พื้นที่ป่าโล่งจนสามารถกำหนดได้ว่า จะเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากตรงส่วนใด โดยไม่คำนึงถึงต้นไม้เล็ก สัตว์ป่าที่อาจถูกไฟป่าเผาผลาญจนหมดสิ้น

## ข) การตัดไม้

“เมื่อตอนที่ฉันเข้ามาแรก ๆ เมื่อสิบกว่าปีก่อน ล้วนแต่ป่าเสื่อมโทรมแล้วเตียนนี้ เป็นยังไง ไม้ก็หมด สัตว์ก็หมด วัน ๆ ก็ได้ยินแต่เสียงแทรกเตอร์ เสียงรถซุง” (Bunyang, 2007, p. 1111)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้โดยนายทุนจะเข้ามาหาผลประโยชน์จากการตัดไม้ซึ่งไม่มีการปลูกต้นไม้ทดแทน ทำให้ต้นไม้ที่เคยมีอยู่ลดจำนวนลง นายทุนเหล่านี้จะเข้ามาตัดไม้ให้ได้มากที่สุดเพื่อให้คุ้มค่ากับราคาที่ประมูลได้และใช้เครื่องจักรขนาดใหญ่เข้ามาทำงานซึ่งอาจสร้างความเสียหายกับต้นไม้ขนาดเล็กที่ไม่สามารถเติบโตเป็นต้นไม้ใหญ่ได้ในอนาคต

## ค) การจับสัตว์ป่า

“ตกมาวันนี้ ในวังน้านันปลาเล็กปลาน้อยก็แทบไม่เหลือ แม้แต่จะเซ่ที่ว่าดูราย ยังมีมือดีล่อออกไปขายจนหมด นึกถึงภาพของวันเก่า ๆ แล้วเหมือนกับความฝัน วันนี้ในยามที่ป่าเตียนและผู้คนมากขึ้น เดินแบกปืนบุกดงมาครึ่งวันแล้ว ยังไม่เจอสัตว์ที่พอจะล่าได้สักตัวเดียว นึกแล้วละอายใจที่พรานเก่าแก่ออย่างตัวเอง จะต้องกลับบ้านมือเปล่า” (Bunyang, 2007, p. 135)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้ของนายทุนที่นอกจากตัดไม้แล้วยังจับและล่าสัตว์ป่าในเขตพื้นที่ที่ประมูลได้อีกด้วย ทั้งนี้เป็นการจับหรือล่าสัตว์ป่าเพื่อค้ากำไร มิใช่การล่าหรือจับเพื่อยังชีพแบบพรานป่า จึงทำให้ปริมาณสัตว์ที่เคยมีอยู่ลดจำนวนลงอย่างรวดเร็ว

## ง) การข่มขู่ ห้ามชาวบ้านเก็บของป่าขาย

“ลุงหนูจะทำอะไรกินล่ะ ก็อย่างที่บอกแล้วว่า ในเมื่อป่านี่เป็นของฉันทุกอย่างใน ป่านี้ก็ต้องเป็นของฉัน ลุงหนูจะหาของป่าพวกน้ำมันยาง ลูกเระอะไรนั่นมันก็ของฉัน ถึงหาได้ก็ขายไม่ได้ ถ้าฉันไม่ให้ซื้อ ใครจะกล้ามาซื้อของลุงหนู” แก่แก่ส่าย (Bunyang, 2007, p. 125-127)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้ของนายทุนที่ห้ามพรานป่าและชาวบ้านเก็บของป่าขายเพื่อหารายได้ประทังชีพ มักใช้วิธีการข่มขู่หรือใช้อิทธิพลในการทำให้ชาวบ้านหวาดกลัวโดยอ้างกรรมสิทธิ์เหนือพื้นที่ป่าว่าได้รับอนุญาตจากรัฐบาลในการทำประโยชน์ในพื้นที่

## จ) การหลอกลวงชาวบ้าน

“ตลอดเวลาที่ป่าเตียนลง ผู้คนมากมายจากทั่วสารทิศที่มากเป็นพิเศษก็คือจาก แผ่นดินที่ราบสูง ต่างแห่กันเข้ามาจับจองทำไร่ ทุกคนพากันอาบเหงื่อต่างน้ำ พลิกพื้นผืนป่าขึ้นมาเป็นไร่ โดยมีความหวังว่าเมื่อป่าเตียน รัฐบาลคงจะมอบสิทธิ์ในการทำกินให้ หารู้ไม่ว่า ที่ดินทุกตารางนิ้วในป่านี้ได้ถูกจับจอง โดยนายทุนจนหมดสิ้นแล้ว เมื่อไหร่ที่ป่าเตียน เมื่อนั้นแหละเจ้าของที่จะปรากฏตัวขึ้น ไม่มีใครกล้าขัดขืนและ ปฏิเสธ เพราะคำตอบคือถูกปืนโดยหาตัวคนยิงไม่ได้ ชาวบ้านที่ยากจนอยู่แล้วจากถิ่นเดิม อุตส่าห์บากหน้ามา หาที่ใหม่ก็ไม่ต่างอะไรกับหนีเสือปะจระเข้ เท่ากับมาช่วยถางป่าให้เขาเปล่า ๆ เสร็จแล้วก็ต้องซื้อหรือเช่าเขาทำ เป็นรายปีอีกที ความเจ็บปวดที่คนพวกนี้ได้รับ เกินกว่าจะพรรณนาได้” (Bunyang, 2007, p. 134-135)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการหลอกลวงชาวบ้าน เนื่องด้วยชาวบ้านไม่มีความรู้ ด้านกฎหมายจึงไม่ทราบว่าทุกพื้นที่มีเจ้าของ จึงเข้ามาแผ้วถางพื้นที่เพื่อทำกิน เมื่อพื้นที่โล่งเตียนนายทุนหรือ

การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวป่า เรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวันนา บุญยัง เจ้าของจะแสดงตนและขับไล่ให้ออกจากพื้นที่ นับเป็นการหลอกล่อใช้ชาวบ้านแผ้วถางพื้นที่ให้โดยชาวบ้านเข้าใจว่าเป็นพื้นที่ว่างเปล่าโดยรัฐบาลจะมอบสิทธิให้หากทำกินอย่างถูกกฎหมาย

#### 2.4.2 การไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้

##### ก) การขับไล่ชาวบ้านท้องถิ่นออกจากพื้นที่

“จะว่าไม่ได้ตัดไม้อย่างเดียวไม่ถูก ตามกฎหมายนะ เขาห้ามคนเข้ามาตั้งบ้านเรือนอยู่ในเขต จะมาอ้างว่าไม่ตัดไม้ก็ได้...”

“ผมก็ไม่อยากผิดกฎหมายหรือครบแล้วก็ไม่อยากทำให้ใครเดือดร้อนด้วย ตอนมาที่นี่ก็ยังไม่เป็นเขต พอมาตั้งเป็นเขตแล้วจะไล่ให้ผมไปอยู่ที่ไหนล่ะ? ถ้าหัวหน้ามีที่ให้ผมอยู่ ผมก็ยินดีไป” ลุงหนูยืนข้อเสนอ (Bunyang, 2007, p. 203-204)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้ ข้าราชการบางคนร่วมมือกับนายทุนปีบบังคับและขับไล่ชาวบ้านให้ออกจากพื้นที่ที่เคยอยู่มานาน ทั้ง ๆ ที่ตามกฎหมายอธิบายไว้ว่าในกรณีที่ชาวบ้านอยู่มาก่อนประกาศเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์และไม่ได้ตัดไม้ทำลายป่าอนุญาตให้อยู่ในพื้นที่ได้

##### ข) การร่วมมือกับนายทุนลักลอบตัดไม้

“เมื่อแหวกคดงหวายและกอไม้ที่รกรกรึ่มตรงริมห้วยเชิงเขาออกไป ก็แลเห็นที่ราบกว้างมีรอยตัดไม้ไว้เตียนโล่ง ไม้ซุงท่อนใหญ่ ๆ มากมายกองเรียงอยู่เป็นตับ ใกล้เคียง ๆ รถแทรกเตอร์คันใหญ่ มีรถจี๊ปจอดอยู่สองคัน คือ รถของเขตที่มีหัวหน้าเยี่ยม พยายามนึกว่าหัวหน้าเยี่ยมมาตรวจจับพวกเถาแกวซัยที่ลักลอบเข้ามาตัดไม้ในเขตแต่ดูเท่าไรก็ไม่มีความเป็นอย่างนั้นไปได้ เพราะกิริยาอาการของหัวหน้าที่กำลังนั่งโต๊ะสนทนากับเถาแกว มีเหล่าฝรั่งอย่างดีพร้อมกับแก้มอีกหลายอย่าง มันบ่งบอกถึงความสนิทสนมเกรงใจกันมากกว่าจะเป็นลักษณะของเจ้าหน้าที่กับผู้กระทำความผิด” (Bunyang, 2007, p. 204-205)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้โดยร่วมมือกับนายทุนลักลอบตัดไม้เพื่อนำไปขายและแบ่งผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ข้าราชการบางคนทำเหมือนไม่ทราบว่ามีรถลักลอบตัดไม้ในพื้นที่รวมถึงเปิดทางให้นายทุนเข้าไปตัดไม้ได้อย่างง่ายดาย

##### ค) การรับสินบนจากนายทุน

“เอากันถึงขนาดนั้นเชียวนะ แล้วป่าไม้ที่จะเข้าไปตีตรา เขาไม่รู้หรือไม่ว่าพวกนี้มันเผาป่า”

“รู้เขาก็จะไปว่าอะไร เงินมันปิดปากหมด หรือเขาอาจจะไม่รู้ก็ได้เนะ ” (Bunyang, 2007, p. 109)

จากตัวอย่างแสดงภาพสะท้อนการไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้โดยรับสินบนและรับส่วนแบ่งจากการตัดไม้ไปขายจากนายทุน ตามหน้าที่ของข้าราชการป่าไม้ต้องปกป้องพื้นที่ป่ามิให้ผู้ใด รุกล้ำและเข้ามาหาผลประโยชน์ แต่เนื่องด้วยผลประโยชน์ที่นายทุนมอบให้มากกว่าเงินเดือนหลายเท่าจึงร่วมมือกันเพื่อหาประโยชน์จากพื้นที่ที่ต้องปกป้องดูแล

### สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวปาเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของ วัฒนา บุญยัง ผลการวิเคราะห์พบว่าผู้เขียนสื่อจินตภาพโดยใช้คำและการใช้ภาพพจน์ โดยปรากฏการใช้คำสื่อจินตภาพ 3 ประการ ได้แก่ การสื่อจินตภาพด้านบรรยากาศและภาพ การสื่อจินตภาพด้านอารมณ์และความรู้สึกและการสื่อจินตภาพด้านอาการและลักษณะทางกายภาพ การสื่อจินตภาพโดยใช้ภาพพจน์ปรากฏ 3 ประการ ได้แก่ การเลียนเสียงธรรมชาติ อุปมาและการกล่าวเกินจริง และผลการวิเคราะห์ภาพสะท้อน ปรากฏ 4 ประการ ได้แก่ ภาพสะท้อนทรัพยากรในเขตป่าลึก ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ ภาพสะท้อนวิถีชีวิตของพรานป่าและภาพสะท้อนการรุกรานป่าไม้

ผลการวิจัยพบว่าการสื่อจินตภาพและภาพสะท้อนในนวนิยายแนวปาเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของ วัฒนา บุญยัง มีความสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน เช่น Bamrungkun (1994) และ Phengkaeo (2006) ที่กล่าวไว้ว่าจินตภาพจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากการใช้คำที่อธิบายให้เห็นภาพ เห็นกิริยาที่เคลื่อนไหวอย่างแจ่มชัด หรือใช้ภาพพจน์มาเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการภาพและเรื่องราวได้ในขณะอ่านข้อความนั้น ๆ เปรียบเสมือนผู้อ่านเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์ร่วมกับผู้เขียนจริง ๆ

ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเรื่องการสร้างจินตภาพและภาษาสื่อจินตภาพ เช่น Khamluesai (2011) Grotintakom (2014) และ Phanglak (2003) หลายประเด็น เช่น การใช้ภาษาที่ก่อให้เกิดการรับรู้ทางประสาทสัมผัสทั้งห้า การใช้ภาษาที่สื่อความรู้สึกและการเคลื่อนไหวจะช่วยให้ผู้อ่านสัมผัสได้ถึงเหตุการณ์และเรื่องราวที่กำลังดำเนินอยู่ได้อย่างชัดเจน การใช้ภาษาลักษณะดังกล่าวจะช่วยกระตุ้นจินตนาการให้ผู้อ่านสร้างภาพล่อไปกับข้อความที่ผู้เขียนบรรยายเปรียบเสมือนตนเองเป็นผู้ร่วมเดินทางและผจญภัยไปจนสุดดินแดนมหัศจรรย์เหล่านั้น นอกจากนี้ ผลการวิจัยภาพสะท้อนยังพบว่า มีความเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาภาพสะท้อนจากนวนิยาย เอกสาร และตำนานของท้องถิ่นหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นงานวิจัยของ Phanglak (2003) หรือ Kupkulkan (2006) ที่พบภาพสะท้อนที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นที่ศึกษา

ในการทำงานวิจัยนี้และจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายเล่ม ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสากลที่มักพบได้ในวรรณกรรมเกือบทุกประเภท นั่นคือ ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ ภาพสะท้อนทางสังคม และ ภาพสะท้อนด้านประเพณี โดยภาพสะท้อนดังกล่าวมีลักษณะร่วมกันและแตกต่างกันอยู่บ้างตามภูมิภาคและลักษณะการดำรงชีวิตของผู้คนในแต่ละท้องถิ่น แต่ภาพสะท้อนที่ปรากฏร่วมและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ภาพสะท้อนด้านความเชื่อ เนื่องด้วยมีพระพุทธศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจเฉกเช่นเดียวกันจึงทำให้ภาพสะท้อนด้านความเชื่อมีลักษณะใกล้เคียงกัน เช่น ความเชื่อเรื่องบุญกรรม ความเชื่อเรื่องนรก สวรรค์ และความเชื่ออื่น ๆ ที่ได้รับอิทธิพลมาจากพราหมณ์และฮินดู เช่น ความเชื่อเรื่องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ความเชื่อเรื่องคาถาอาคม ความเชื่อเรื่องลางบอกเหตุ

หากพิจารณาจุดเด่นของนวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ที่วัฒนา บุญยัง ประพันธ์จะพบว่าผู้เขียนได้นำเรื่องราวที่มีอยู่จริงมาเป็นเค้าโครงเรื่อง โดยสมมุติตัวละครและเรื่องราวเพิ่มเติมเพื่อให้มีสีสันและ

สนุกสนานตามวัตถุประสงค์ของการประพันธ์นวนิยาย มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อสะท้อนภาพบางอย่างที่ยังคงเป็นปัญหาและเกิดขึ้นจริงในเขตป่าโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการช่วยสื่อจินตภาพ เช่น การลักลอบตัดไม้ลำสัตว์ การทุจริตของข้าราชการ การรุกรานพื้นที่ดั้งเดิมของคนพื้นเมือง นับเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ซ้ำแล้วซ้ำเล่าในเขตป่าของแต่ละพื้นที่แต่ยังได้มีการแก้ไขปัญหาคือถูกบรรจุลงเป็นวาระสำคัญเพื่อออกกฎหมายที่สามารถบรรเทาปัญหาดังกล่าวให้น้อยหรือทุเลาลงได้ นวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” ของวรัณา บุญยัง จึงอาจเป็นสื่อเล่มเล็ก ๆ ที่สามารถสื่อเรื่องราวที่ยิ่งใหญ่ไปสู่โลกของนักอ่านเพื่อให้ได้รับรู้ว่ายังคงมีปัญหายังคงรอการแก้ไขจากทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ นวนิยายเรื่อง “ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่” มีจุดเด่นอีกประการหนึ่ง คือ การได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่นจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ประจำปี 2531 โดยได้รับคัดเลือกให้เป็นนวนิยายบันเทิงคดีสำหรับเยาวชน หากพิจารณาอย่างลึกซึ้งจะพบว่า การนำเสนอเรื่องราวไม่สลับซับซ้อน มีตัวละครไม่มากดำเนินเรื่องตรงไปตรงมา เล่าเรื่องไปตามลำดับปฏิทิน การใช้ภาษาไม่ยาก อ่านเข้าใจง่าย และมีจุดเด่นในการใช้ภาษาเพื่อสื่อจินตนาการอย่างชัดเจน จึงเหมาะสมในการได้รับคัดเลือกให้เป็นนวนิยายบันเทิงคดีสำหรับเยาวชน ที่เยาวชนอ่านได้และสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ด้วยตนเอง สามารถจินตนาการภาพไปได้ตลอดตั้งแต่ต้นจนกระทั่งจบเรื่อง แต่หากพิจารณาว่าระชอนเร้นที่ผู้เขียนแฝงไว้ในเนื้อเรื่อง คือ การเล่าปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในเขตป่าลึก ก็อาจทำให้ผู้อ่านที่เป็นเยาวชนละความสนใจจากนวนิยายเล่มนี้ได้ เนื่องด้วยมีเนื้อหาที่หนักและมีตอนจบที่โศกเศร้า ซึ่งเยาวชนมักชอบนวนิยายที่จบแบบสุขนาฏกรรมและมีความสดใสมากกว่า

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาภาพรวมของนวนิยายเล่มนี้พบว่าผู้เขียนนำเสนอเนื้อหาได้อย่างครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นการสื่อภาษาที่ก่อให้เกิดภาพได้อย่างแจ่มชัด ทั้งด้านปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตป่าและภาพสะท้อนหลากหลายด้าน รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความตระหนักในการช่วยกันดูแลผืนป่าและส่งเสริมให้สังคมเห็นคุณค่าผืนป่าอันเป็นต้นกำเนิดของธรรมชาติที่ยิ่งใหญ่เฉกเช่นที่ผู้ประพันธ์สร้างและฉายภาพผ่านตัวละครเอกในเรื่อง คือ “ลุงหนุ” ที่คอยปกป้อง ดูแลผืนป่ามาตลอดชีวิต และสะท้อนความรู้สึกต่าง ๆ ของลุงหนุที่พบเห็นป่าถูกทำลายครั้งแล้วครั้งเล่าทั้งจากนายทุนและข้าราชการที่มีหน้าที่พิทักษ์ป่า จวบจนกระทั่งลมหายใจสุดท้ายของชีวิต ลุงหนุก็ยังคงทำหน้าที่ปกป้องผืนป่าและตอบแทนบุญคุณผืนป่าอย่างไม่เกรงกลัวอิทธิพลมืด จึงอาจเป็นโศกนาฏกรรมที่น่าเศร้าแต่สามารถปลุกเร้าความรู้สึกและหน้าที่ของนักอ่านที่เป็นคนไทยทุกคนให้หันมาช่วยกันพิทักษ์ป่าที่ยังคงเหลืออยู่ให้สมบูรณ์และให้เป็นต้นกำเนิดของทุกชีวิตในอนาคตต่อไป

### ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษานวนิยายแนวป่าหรือสารคดีแนวป่าของผู้เขียนท่านอื่น เช่น บุหลัน รัตติ อำนวนย อินทร์กษณ์ ญัฐวัฒน์ อุทังกร ฯลฯ โดยเปรียบเทียบการใช้ภาษาและการนำเสนอปัญหาในเขตป่าและนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบกันเพื่อทำให้มองเห็นลักษณะการใช้ภาษาและปัญหาที่เกิดขึ้นในเขตป่าได้อย่างลึกซึ้งและเพื่อเป็นข้อมูลในการนำเสนอหน่วยงานภาครัฐเพื่อรับทราบปัญหาในเขตป่าต่อไป

## การอ้างอิง

- Bamrungkun, W. (1994). *Poem*. Tonor Publishing. (in Thai)
- Bunyang, W. (2007). *Fallen Leaves in the Jungle*. Bannangsue Publishing. (In Thai)
- Grotintakom, W. (2014). The Language of Imagery in Erotic Love Songs Sang by Tun Tongjai. *Journal of Liberal Arts, Rangsit University*. 9-10(16), 85-98.
- Khamluesai, P. (2011). *The Imagery in Bin La Sankalakiri's Short Stories*. (Master Degree, Graduate School, Srinakharinwirot University.)
- Kupkulkan, N. (2006). *The Analysis of the Social and Cultural Reflections as Found in Documents and Legends about the Great Buddha-Relic Pagoda of Nakornsriathammarat*. (Master Degree, Graduate School, Thaksin University.)
- Naiin. (28 February 2005). <https://www.naiin.com/product/detail/210449>
- Phanglak, A. (2003). *An Analysis of Noi-In-Ta-Non's Novels. (LONG PRAI)*. (Master Degree, Graduate School, Ramkhamhaeng University.)
- Phengkaeo, L. (2006). *Cove of Literature*. Phimkham Publishing. (in Thai)